

Risk för dammexplosioner finns överallt!

juni 2021

Number of Dust Incidents by Industry, 2006-2017

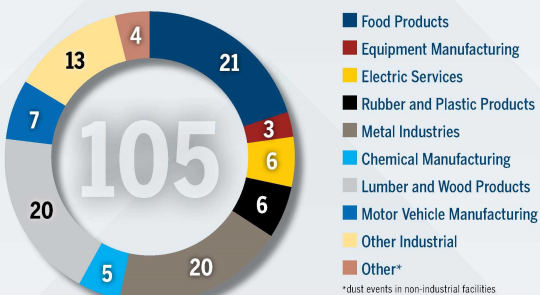

Bild 1: CSB Dammexplosionsdiagram (källa: https://www.csb.gov/assets/1/6/csb_dust_incidents.pdf)

The US Chemical Safety Board (CSB) har samlat in data från 105 dammexplosioner under perioden 2006-2017. CSB gick dock inte igenom alla händelserna i detalj. CSB kategoriserade därefter data i olika branschgrupper.

CSB-bilden visar att dammexplosioner inträffar inom många branscher och verksamheter. Även om kemiindustrin har en liten andel av de dammexplosioner som studerats, så kan hantering av fasta ämnen ske varhelst i produktflödet från mottagning av råvara till slutprodukt.

Bild 2: Utsläpp av damm fortsätter att brinna utanför en behållare

Bild 3: Varningsskylt för sprängbleck

Visste du?

- Det finns fem förutsättningar för att en dammexplosion ska inträffa:
 1. Brännbart damm,
 2. Damm i ett moln,
 3. Ett oxidationsmedel,
 4. Dammet är inneslutet och
 5. En tändkälla.
- Brännbart damm finns i många branscher eller areor i en fabrik. De kan finnas där du minst förväntar dig det, t.ex vatten/avloppssystem eller avfallshantering. Det kan ansamlas brännbart damm, som inte syns, i obebakade områden.
- Dammavskiljare är en vanligt förekommande källa till dammexplosioner. De samlar de minsta partiklarna, som innebär en större explosionsrisk. De har vanligtvis ett sprängbleck/panel för att lätta på övertrycket. (Se Bild 2).
- Underhåll eller tillverkningsprocesser kan skapa brännbart metalldamm vid slipnings- eller poleringsaktiviteter.

Förebyggande åtgärder för dammexplosioner kan vara:

1. Låt inte damm ansamlas. (Se Jan-20 Beacon om städning).
2. Minska damm vid källan med effektiva dammuppsamlingsystem.
3. Identifiera och eliminera potentiella tändkällor.

Vad kan du göra?

- Följ företagets eller fabriken hushållningskrav, men om du ser att damm ansamlas, rapportera detta till din arbetsledare.
- Om du arbetar nära en dammavskiljare, ta reda på var sprängblecket sitter och undvik det om möjligt. Sprängblecket bör vara märkt (Se Bild 3).
- Området runt sprängblecken bör vara fritt från hinder, t.ex rör eller kablar. Andra ämnen bör inte förvaras i närheten av ett sprängbleck.
- Om du hanterar fasta ämnen inom din area, förstå deras egenskaper och följ riktlinjerna i säkerhetsdatabladet och i era procedurer.
- Om du upptäcker ett dammutsläpp från någon utrustning, rapportera detta till din arbetsledare.
- Titta på CSB:s video om riskerna med damm: <https://www.csb.gov/videos/combustible-dust-an-insidious-hazard/>

Dammexplosioner – Bortse inte från denna risk!